

Maa-aines- ja ympäristölupa, Pikku-Paljakan kallioalue

Dnro 250/11.01.00.00/2025

Asia Päätös maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristösuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta muulle kivenlouhinnalle, siirrettävälle kivenmurskaamolle ja kiviainesten välivarastoinnille kiinteistölle Paljakka 697-401-40-13.

Toiminta, jolle lupaa haetaan

Lupaa haetaan 197 000 m³ kokonaismäärälle viideksi vuodeksi. Maa-ainesten ottaminen koostuu 192 000 m³ kalliokiviaineksen louhinnasta ja murskauksesta sekä 5 000 m³ moreenin ottamisesta. Toiminnalle haetaan lupaa aloittaa luvanvarainen toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

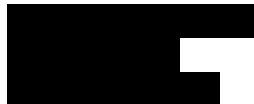
Hakijan yhteystiedot

Iida Forsström

Yhteyshenkilö:

Iida Forsström

Maa-ainespaikan yhteystiedot

Maa-ainespaikan nimi

Pikku-Paljakan kallioalue

Toimialatunnus

08111 Koriste- ja rakennuskiven louhinta (ei sisällä murskausta)
08120 Soran, hiekan, saven ja kaoliinin otto (kiven, soran ja hiekan rouhinta ja murskaus).

Ottoalueen koordinaatit

ETRS-TM35FIN

- pohjoinen (N)	7167000
- itä (E)	549590

Voimassa olevat ympäristölupa-, vesilupa- tai muut päätökset ja sopimukset

Alueella ei ole ollut aiempaa ottamistoimintaa.

Tiedot laitosalueen kiinteistöistä ja niillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnoista sekä näiden omistajista ja haltijoista yhteystietoineen

Kiinteistö

Ottamisalue sijaitsee Ristijärven kunnassa, kiinteistöllä Paljakka 697-401-40-13.

Kiinteistön omistaja

Kiinteistön omistaa luvan hakija.

Lupa-alueen rajanaapurit sekä muut mahdolliset asianosaiset

Tila 620-405-48-4, TALKKUNAMÄKI

Tila 620-405-98-1, REUNAMÄKI

Tila 620-405-101-1, LISÄ-HAKALA

Tila 620-405-102-0, KORPELA

Tila 697-401-24-13, EROLA

Tila 697-401-24-35, TERVOLA

Tila 697-401-24-37, Mäntylä

Tila 697-401-24-45, TUOMI

Tila 697-401-24-54, KANERVA

Tila 697-401-40-12, KEMPPAALA

Tila 697-401-78-10, VAINIO

Tila 697-401-194-0, LISÄ-KEMPPAALA

Hanketiedot

lida Forsström hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kallion louhinnalle noin 6,7 hehtaarin alueelta omistamallaan tilalla Paljakka 697-401-40-13. Alue on Pieni-Paljakan tuulipuiston pohjoisreunassa. Kiviainekset tullaan käyttämään pääosin tuulipuiston maarakentamiseen, tiestöille ja tuulivoimaloiden pohjiin.

Lupaa haetaan viideksi vuodeksi määrälle 197 000 m³, josta on kalliokiviainesta 192 000 m³ ja moreenia 5000 m³. Todennäköisesti kiviainekset tullaan pääosin hyödyntämään jo lupa-ajan alkuvaiheessa. Murskeita jätetään mahdollisesti jonkin verran varastokasoihin lupa-ajan loppujaksolle lähinnä tiestön kunnossapitotarkoitukseen. Mahdollisesti kiviaineksia voidaan käyttää jopa myös muihin lähialueen maarakennuskohteisiin. Ottotoiminta rajoitetaan siten, että räjäytyksiä tai muuta kiven irrottamista kallioista ei tehdä sen jälkeen, kun läheisten tuulivoimaloiden perustusten rakentaminen alkaa, ilman erillistä kirjallista lupaa tuulivoimaloiden operoijalta / omistajalta.

Alueen nykytila, luonnonolosuhteet ja maankäyttö

Suunnitellulla ottoalueella kalliota peittää arviolta keskimäärin 1–2 metrin maakerros, kallio on paikoin lähes kalliopaljastumina. Ottotaso on suunniteltu siten, että vaikka maakerrosta olisi 1–3 metriä, tarvittava kiviainesmäärä saadaan louhittua. Kallioperän kivilaji on lähialueella GTK:n karttojen perusteella ja tuulivoimakaavassakin mainitusti vaihtelevia kivilajeja, jotka soveltuvat laadultaan hyvin hakijan tarpeisiin.

Suunnitellun tuulivoimapuiston lisäksi lähialueet ovat metsätalouskäytössä. Kohteen läheisyydessä ei ole häiriintyvää asutusta, mikä on otettu huomioon jo tuulivoimapuiston suunnittelussa.

Lähin asutus sijaitsee noin 1,7 kilometrin etäisyydellä länteen suunnitellusta ottoalueesta. Suunnitelma-alueen sijainti tuulipuistoon nähden on esitetty liitteenä olevalla, Pieni-Paljakan tuulipuiston osayleiskaavan kartalla. Louhinta lopetetaan ennen tuulivoimaloiden rakentamista, joten niitä ei vaaranneta.

Lähimpään, pohjoispuoliseen tilaan jätetään louhoksesta 30 metrin suojavyöhyke. Ympäristön tila ja kulkureitti ilmenevät sijaintikartasta 9202.1.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on noin 5,0 km päässä pohjoisessa päin sijaitseva, vedenhankintakäyttöä varten tärkeä pohjavesialue 1162107 Latvajärven 1 kankaat. Pohjavesi on kallion rakoilussa. Louhenkankaan maanpinnan, ja kallionpinnan taso laskee ottoalueelta jopa yli 100 metriä reuna-alueen soille, ja myös koska ottoalue rajoittuu eteläreunan tasolle, ei pohjavesipintaa kannata selvittää kairauksilla.

Ottoalueen pintaosan satunnaiseen rakoiluun kertynee hetkellisesti pieni määrä vettä, mutta ei läheskään koko alueelle. Louhoksen kertyvää, pientä vesimäärää johdetaan sen kertyessä alueen lounaiskulmasta pois. Kairattava havaintoputki osuisi sattumalta jossakin kohtaa ehjään kallioon tai rikkonaiseenkin kohtaan. Koko hyvin mittavalla, neliökilometrien rinnealueella vettä on hyvin satunnaisilla tasoilla. Louhinta ei aiheuta siltä hyvin vähäisessä määrin kulkevaa vettä aiheuttamaan ympäristöön häiriötilanteita alueellisen sademäärän lisäksi vesien kulkeutumiselle, kasvillisuudelle tai eläimistölle.

Vettä purkautuneen jonkin verran louhokseen ylärinteen puoleisesta rakoilusta, mutta vesi puretaan alarinteen puolelle, laskeutusaltaan ja purkuojan avulla. Louhoksesta tulevat vedet tulevat olemaan likaantumattomia, eikä kallion kautta purkautuva vesi sisällä haitallisia tai myrkyllisiä aineita. Otto suoritetaan siten, että louhokseen ei johdu humuspitoisia pintavesiä ympäröivältä alueelta.

Kainuun maakuntakaavassa alueella ei ole merkintöjä. Tuulivoimahankkeen osayleiskaavan lisäksi lähialueella ei ole muuta kaavoitusta. Kasvien ja eläinten suhteen alueella ei ole havaittu ongelmia.

Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Suunnitellun louhinta-alueen pinta-ala on noin 5,12 ha. Länsipuolista, noin 1,8 ha aluetta käytetään tukitoimintoalueena välivarastokasojen, kaluston ja tarvittaessa imeytyskaluston säilytykseen.

Louhinta suoritetaan rinteeseen. Louhos suojataan pintamaavallilla sekä lohkareilla. Lisäsuojauksena voidaan käyttää lippusiimaa. Ottoaluetta hyödynnetään tukitoiminta-alueena.

Otto- ja louhinta-alueen rajausta, ottovaiheet sekä lopputilanne on esitetty suunnitelmapiirroksina ja poikkileikkauksina (9202.1 - 4).

Haettava ottoaika on viisi vuotta, vaikka todennäköisesti ottoaika on 1-2 vuotta. Haettavan kiviaineksen ottomäärä 192 000 m³, moreenin 5000 m³. Suojavalliin menee laskennallisesti n. 5000 m³. Moreenia varataan mukaan ottomäärään siltä varalta, että sitä voidaan käyttää hyödyksi myös rakennettavissa tiepohjissa. Otto saatetaan suorittaa loppuun jo ensimmäisten toimintavuosien aikana, koska kallioainekset käytetään pääosin murskeina ja louheena tuulipuiston maarakentamiseen.

Ottotoiminta rajoitetaan siten, että räjäytyksiä tai muuta kiven irrottamista kalliosta ei tehdä sen jälkeen, kun läheisten tuulivoimaloiden perustusten rakentaminen alkaa, ilman erillistä kirjallista lupaa tuulivoimaloiden operoijalta / omistajalta.

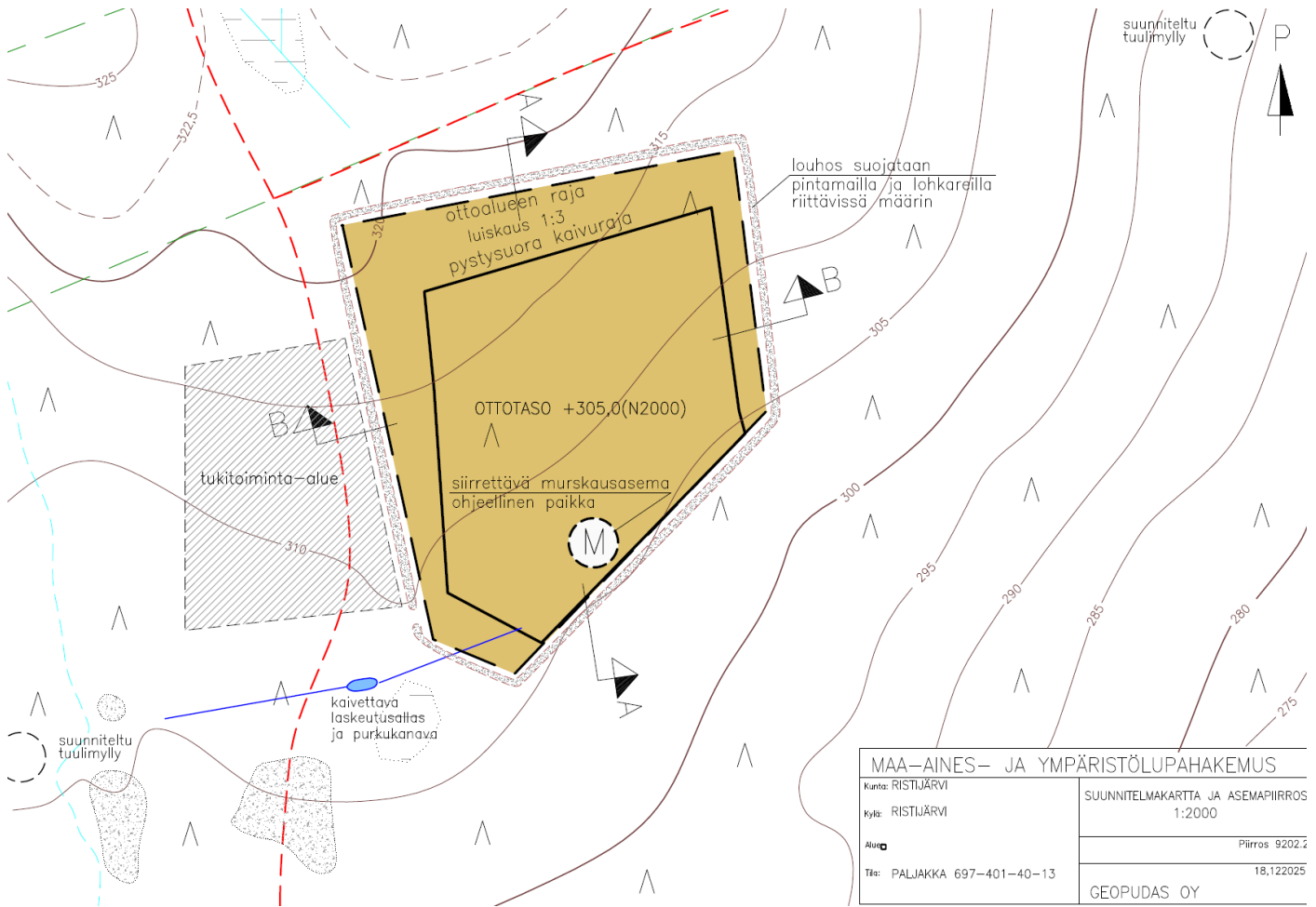
Murskausta montun pohjalla sekä kuljetuksia voidaan suorittaa vielä tämänkin jälkeen, mikäli kiviainesta on vielä varastokasoissa.

Louhintasyvyys on 0-15 metriä. Alin haettava ottotaso on +305,0(N2000). Ottoalueelle sijoitetaan korkomerkkejä ottamistason seuraamista varten. Siirrettävä murskausasema sijoitetaan aluksi maanpinnan tasalle tukitoiminta-alueelle tai ottoalueelle, tilan salliessa myöhemmin alas louhokseen.

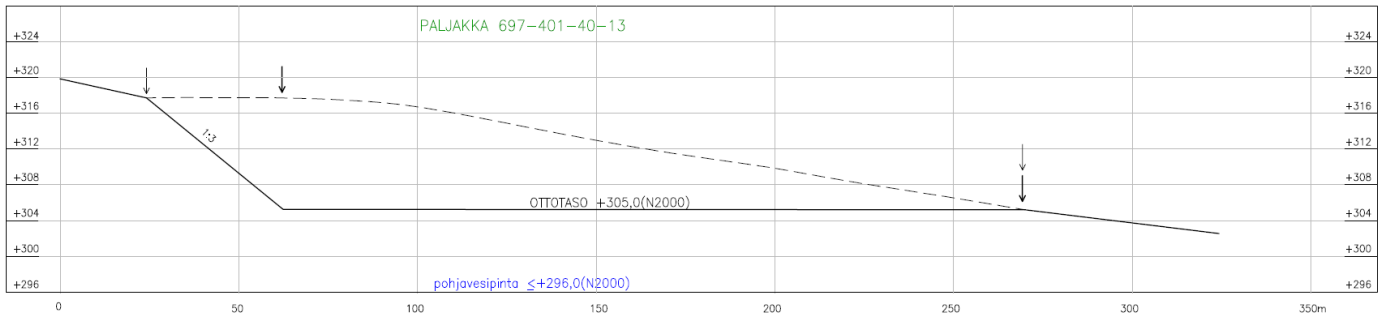
Maa-aineksen otto ja jälkihoitotyöt järjestetään siten, että pohjavedelle vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään ja pohjaveteen. Työkoneet tankataan liikkuvasta kalustosta. Murskauksessa käytettävät polttoainesäiliöt ovat kaksoisvaipallisia ja varustettu lapon- ja ylitäytönestolla.

Louhinnan vaihteita ovat poraus, räjäytys, rikotus ja murskaus. Ulkopuoliset alan asiantuntijat suorittavat poraukset ja räjäytykset. Poraus- ja panostusmäärät perustuvat räjäytyssuunnitelmaan. Räjäytykset suunnitellaan siten, ettei toiminnasta aiheudu tärinähaittoja tuulivoimaloille. Räjäytyksistä ilmoitetaan äänimerkein ja varmistetaan, ettei ulkopuolisia liiku alueen läheisyydessä räjäytysten aikana.

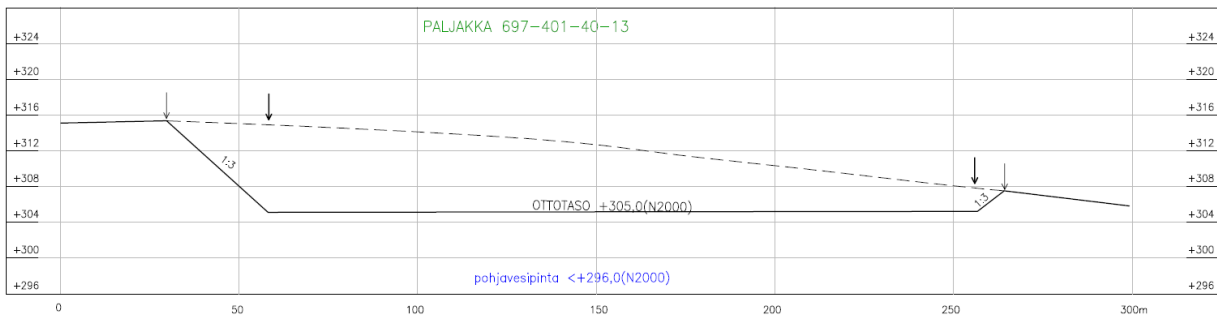
Suurimmat lohkareet rikotetaan kaivinkoneen iskuvasaralla murskausta varten. Murskettava kiviaines kulkee syöttimen kautta esimurskaimeen, josta kuljettimilla väli- ja jälkimurskaimiin. Seuloilla tuotteet säädellään haluttuihin raekokoihin ja erilaisiin lajitteisiin.

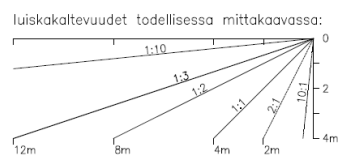
A-----A

B-----B

nykyinen maanpinta
tuleva maanpinta
ottoalueen raja
luiskun alueena

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS	
Kunta: RISTIJÄRVI	POIKKILEIKKAUKSET 1:400 / 1:1000
Kyliä: UVA	Piirros 9202.3
Alue:	18.12.2025
Tila: PALJAKKA 697-401-40-13	GEOPUDAS OY

Toiminnan ajankohta

Toiminta	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	960	6.00 – 22.00 / 7.00 – 18.00	ma-pe 6.00 - 22.00 / la 7.00 – 18.00	
Poraaminen		7.00 – 22.00	arkipäivinä	
Rikotus		8.00 – 18.00	arkipäivinä	
Räjäyttäminen		8.00 – 18.00	arkipäivinä	
Kuormaaminen ja kuljetus		ma-pe 6.00 – 22.00 la 7.00 – 18.00	ma-pe 6.00 – 22.00 la 7.00 – 18.00	

Toiminnassa käytettävät raaka-aineet ja polttoaineet, muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden varastointi, säilytys ja kulutus sekä vedenkäyttö

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	39 400	78 800	otto – ja tukitoiminta-alue
Muualta tuotava kiviaines			
Polttoaine, laatu kevyt polttoöljy	142,8	285,7	otto – ja tukitoiminta-alue
Öljyt	5,3	10,6	
Voiteluaineet	5,3	10,6	
Räjähdyksineet, tyyppi jauhe/nestemäinen	17,6	35,3	

Pölyämisen estoon tarvittaessa käytettävä vesi otetaan louhoksesta. Ennalta arvioiden ei tarveta.

Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Kulku alueelle järjestetään länsipuolelta tuulipuistoalueelle johtavalta metsäautotieltä, jota tarvittaessa kunnostetaan. Liittymä tuulivoimakaaavan mukaiselta tieyhteydeltä ottoalueelle rakennetaan maastollisesti helpoimmin toteutettavaan paikkaan. Kulkuyhteys ei välttämättä tule kiertämään ottoaluetta, vaan tapahtuu länsipuolelta.

Kiviainesten louhinta ei saa aiheuttaa tarpeetonta vaaraa ympäristölleen. Tämän varmistamiseksi ulkopuolisia varoitetaan louhoksesta ja louhintatyöstä riittävän tehokkailla merkinnöillä ja suojaamalla louhos maavalleilla ja lohkareilla.

Kulku alueelle tapahtuu myös tulevalle tuulivoimala-alueelle johtavia teitä pitkin. Kuljetuksissa otetaan huomioon tuulivoimapuiston rakentaminen ja tiestön kunnossapidosta huolehditaan myös tältä osin. Tuulivoimayhtiö valvoo, että louhoksen reunat sekä aineiden varastointipaikat ovat työturvallisuussäännösten mukaisia.

Lupatoimintaan liittyvä raskas liikenne (käyntiä/vrk)

0 - 30 maarakennusurakoiden tarpeen mukaan.

Kuvaus teiden päällystämisestä ja pölyntorjuntakeinoista

Ei päällystetä, pölyämisen esto tarvittaessa kastelemalla.

Energian käyttö

Arvio sähkönkulutuksesta (GWh/a)

Murskauslaitoksen sähkönkulutus n. 2,2 kW tai 0,9 l polttoöljyä/ tuotettu tonni.
Sähkö hankitaan aggregaatista.

Tiedot päästöistä ilmaan sekä niiden puhdistamisesta

Käytettävä raaka-aine	Päästölähde	Päästö (t/a)
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	Murskauslaitos ja työkoneet	Hiukkaset 1,27 SO ₂ 0,239 NO _x 11,45 CO ₂ 758,7

Tiedot maaperän, pohjavesien ja pintavesien suojelemiseksi tehtävistä toimita

Tiedot toimita maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi (mm. polttoaine- ja öljysäiliöiden tekninen taso ja suojaustoimet)

Käytetään kaksoisvaipallisia, ylitäytönestimellä ja laponestolla varustettuja säiliöitä, tai tankataan liikkuvasta kalustosta. Alueella tai työkoneissa säilytetään öljyntorjuntakalustoa, imeytysturvetta, -mattoja tms.

Tiedot hulevesijärjestelyistä (mm. mahdollinen selkeytysallas, pintavesien johtaminen)

Louhoksesta pumpattavat vedet johdetaan eteläpuolelle, tarvittaessa kaivettavan selkeytysaltaan kautta.

Tiedot jätevesien käsittelystä

Ei muodostu jätevesiä.

Tiedot syntyvistä jätteistä, niiden ominaisuuksista ja määristä sekä käsittelystä

Jättenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely – ja hyödyn-tämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Talousjäte	500	ei säilytetä alueella	toimitetaan jätteenkeräykseen
Jäteöljyt	200	ei säilytetä alueella	jäteöljynkeräykseen
ongelmajäte (akut)	50	ei säilytetä alueella	akkukeräykseen

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Miten päästöjä on vähennetty tai aiotaan vähentää

Päästöt ilmaan syntyvät kuljetuskalustosta, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä. Päästöjä ilmaan vähennetään kaluston koteloinneilla, uusimisella ja riittäväillä huoltotoimilla. Kaikki koneet ja laitteet ovat asianmukaisia sekä laadukkaita, ulkopuolisia urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa.

Miten melupäästöjä on vähennetty ja rajoitettu tai aiotaan vähentää ja rajoittaa?

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa louhoksessa, melu ei syrjäisen sijainnin vuoksi ulotu ohjearvoja ylittävästi häiriintyviin kohteisiin. Tuotekasat sekä jossakin vaiheessa mahdollinen murskauskalvojen sijoittaminen louhokseen vähentävät melun leviämistä.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Pöly, melu ja värinä asumisalueella jäävät alle raja- tai ohjearvojen, koska lähin asutus sijaitsee noin 1,7 km etäisyydellä. Räjähdytys- ja porausmelu aiheuttavat yksittäisiä melupiikkejä, mutta ne ovat lyhytkestoisia, tapahtuen ennan voimaloiden rakennustöiden aloittamista. Melun kantautumiseen vaikuttaa mm. tuulen suunta. Toiminnoilla ei ole merkittävää vaikutusta yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Toiminnoilla ei ole merkittävää haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Koska alue on syrjäisellä seudulla sijaitsevaa, tavanomaista metsä-/kallio- ja kalliomaastoa, ei otolla ole merkittävää haitallista vaikutusta alueen maisema-arvoon. Lähin suojelualue sijaitsee n. 1,2 km suunnitellun ottoalueen luoteispuolella, joten otolla ei ole suojelualueeseen vaikutuksia. Lähimpiin muinaismuistoihin on matkaa 4,5 - 5 km.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Ei merkittäviä haitallisia päästöjä veteen, louhittava kiviaines ei sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita. Pumpausvedet johdetaan selkeytysaltaan kautta alarinteeseen, joten kiintoaineksia ei kulkeudu vesistöihin.

Vaikutukset ilman laatuun

Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole merkittävää haitallista vaikutusta ympäristölle.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Polttoaine- ja öljypäästöt torjuen ei toiminnasta aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee n. 5 km etäisyydellä.

Tiedot toiminnan käyttötarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta.

Käyttötarkkailu

Tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja niiden syyt kirjataan käyttöpäiväkirjaan.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä sekä poistoveden laadusta.

Pohja- ja pintavesien tarkkailu

Vesi puretaan alarinteen puolelle, laskeutusaltaan ja purkuojan avulla. Silmämääräistä tarkkailua mahdollisista öljy- tai polttoainevuodoista. Häiriötilanteessa alueelta johdettavasta vedestä voidaan ottaa vesinäytteitä, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi.

si. Häiriötilanteista ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupaviranomaisille.

Toimet ympäristövaikutusten vähentämiseksi

Hakemuksen mukainen maa-aineksen ottopaikan sijoitus tuulivoimahankkeen yhteyteen vähentää ympäristökuormitusta lyhentyneiden kuljetusmatkojen myötä, sekä vähentää liikennöintiä lähialueella asuttujen alueiden läpi parantaen täten myös liikenneturvallisuutta lähiseudulla verrattuna siihen jos vastaava kiviaines määrä tuotaisiin hankealueen ulkopuolelta. Murskaus suoritetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla, joiden mallit ja merkit vaihtelevat. Pölyä ja melua vähennetään mm. laitteistojen koteloineilla sekä sijoittamalla murskauslaitos alas louhokseen, jolloin louhoksen reunat toimivat melu- ja pölysuojauksena. Toiminnan syrjäisen sijainnin vuoksi pöly- ja meluhaitat ovat vähäisiä. Koska kuljetukset tapahtuvat pääosin tuulivoimapuiston alueella, myös niiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä.

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, lähin sijaitsee noin viiden kilometrin etäisyydellä. Oton yhteydessä ei pohjavesipintaa alenneta. Louhittavan kallion rakouksessa olevaa vettä purkautuu louhokseen, mutta määrä on vähäinen. Suunnitelman mukaisesti toteutettuna ei otolla ole haitallista vaikutusta alueellisestikaan pohjaveden määrään tai laatuun, koska vedet johdetaan samaan suuntaan kuin luontaisestikin, eikä kaivantoon sijoiteta humuspitoisia maa-aineita tai muutoin pohjavettä mahdollisesti pilaavia aineita.

Oton vaikutuspiirissä ei ole pohjavedenottoa tai yksityistalouksien kaivoja.

Lähin suojelualue, yksityinen YSA270857 Nurmiaho sijaitsee n. 1,2 km suunnitellun ottoalueen luoteispuolella. Otolla ei ole suojelualueeseen vaikutuksia. Lähimmät muinaismuistot sijaitsevat 4,5 - 5 km etäisyydellä.

Louhoksesta pumpattavasta vedestä otetaan häiriötilanteessa (esim. polttoainevuoto) vesinäytteitä, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi. Häiriötilanteista ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupaviranomaisille.

Kaivannaisjäte

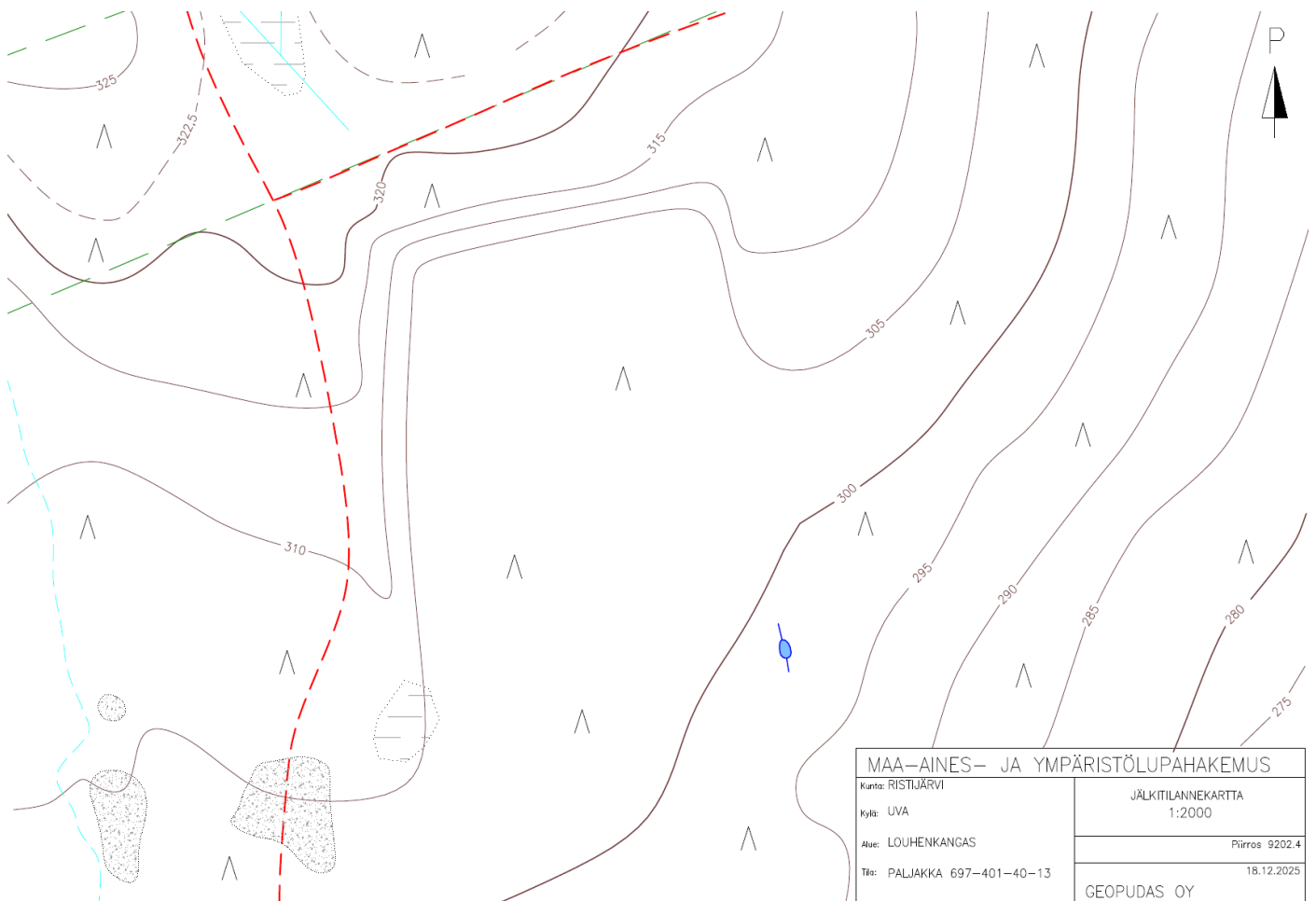
Kaivannaisjätteen laji ⁽¹⁾		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (m ³ -ktr) ⁽²⁾	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely ⁽³⁾	
Pilaantumaton			Valitse 1, 2 ja/tai 3	Tarvittaessa yksityiskohtaisempi kuvaus
Ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	70 000	1	suojavalliin ja maisemointiin
	Kannot ja hakkuutähteet	10 - 20	1 tai 2	maisemointiin tai energiantuotantoon
Pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka			
	Vesiseulonta- ja selkeytyslaitteiden hienoainekset			
	Savi ja siltti			
	Sivukivi			
	Seulontakivet ja lohkarie			
	Muu, mitä?			
Pilaantunut maa-aines	Mitä?			
Kaivannaisjätteitä yhteensä		70 000		

Alueen maisemointi ja jälkihoito

Suojavalli muotoillaan sellaiseksi, että kukaan ei voi huomattaen pudota louhokseen toiminnan päättymisenkään jälkeenkään. Suojavalli estää pintavalunnan pääsyä louhokseen ja pääsyä ympäristöön muuten kuin rakennettavan purkureitin kautta.

Lupa-ajan loppuvaiheessa tukitoiminta-aluetta käytetään loppujen alueen murskeiden varastointiin tiestön kunnossapitoa varten, koko toiminnan jälkeen alue jää metsätalouskäyttöön. Mikäli ottoalueelta, sekä rakennettavien puistoalueen teiden pohjilta kuorittavia pintamaita jää yli suojavallien rakentamisesta, ne tasataan ja muotoillaan louhoksen sekä tukitoimialueen pohjille.

Humuspitoiset pintamaat sijoitetaan pintakerrokseen kasvukerrokseksi. Tukitoiminta-alueen metsittymistä voidaan edistää käyttämällä alueelta kuorittujen pintamaiden lisäksi alueelle muualta tuotavia, humuspitoisia pintamaita. Lopputilanteessa sadanta ja luonnon oma, mm. koivupuuston luontainen kasvittuminen muodostavat alueelle vähitellen nykytilannetta vastaavan puuston. Tarvittaessa alueelle voidaan tehdä, tai pyytää jonkin verran myös istutuksia.

Asian käsittely

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.1 § kohta 6 a ja b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Ristijärven kunnan hallintosäännön (12.3.2025 kunnanvaltuusto § 11) 25 §:n mukaan ympäristötarkastaja käsittelee ja antaa päätöksen ympäristönsuojelulain 27 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n mukaisissa ympäristölupa-asioissa, sekä myöntää maa-aineslain 4 §:n mukaiset ottamisluvat.

Asian vireille tulo

Päätöksen alainen maa-aineslupan - ja ympäristölupan yhteislupahakemus on saapunut kuntaan 19.12.2025. Asiassa on jätetty aiemmin 7.10.2025 maa-aines – ja ympäristölupan yhteislupahakemus 430 000 m3 ottamismäärälle. Luvan hakija on vetänyt 17.11.2025 kuulutetun hakemuksen pois ja jättänyt muutetun lupahakemuksen 197 000 m3:lle.

Tarkastukset

Alueella on tehty tarkastus 9.2.2026. Tarkastuksessa todettiin, että keskellä suunniteltua tukitoiminta-alueita on 175 m korkea tuulimittausmasto. Käydyssä neuvottelussa ilmeni, että tuulimittausmasto poistetaan ennen maa-ainesottotoiminnan aloittamista.

Kuuluttaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 22.12.2025 – 28.1.2026 välisen ajan.

Lausunnot

Asiassa on pyydetty lausunnot Kainuun ELY-keskukselta, Kainuun ympäristöterveyspalveluilta, Puolangan kunnalta, Ristijärven kunnalta ja Prokon Wind Energy Finland Oy:ltä.

Kainuun ELY-keskus on lausunut organisaatiouudistuksen jälkeen Lupa - ja valvontaviraston nimissä seuraavaa:

Kalliokiviaineuksen ottaminen voidaan päivitetyn maa-ainestenotto suunnitelman mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain 3 §:n mukaisia haittoja. Alueen jälkihoito tulee toteuttaa metsittämällä, mikäli se ei luonnostaan tapahdu. Ottamisalueen ympärille tulisi jättää suojapuustoa.

Alueella on voimassa 28.5.2025 hyväksytty Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaava. Kaavamääräyksen mukaan "Lähteiden ja vedenottamoiden lähelle ei saa sijoittaa maa-ainestenottoalueita." Lisäksi kaavassa on määrätty, että rakentamisessa

tulee huomioida 30 metrin suojaetäisyys vesistöihin ja pienvesiin lukuun ottamatta puroja ja ojia ylittäviä teitä.” Suunniteltu maa-ainesten otto ei rikkoisi kyseisiä kaavamääräyksiä.

Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaavaan on merkitty ohjeelliset uudet tiealueet. Kaavaselostuksen mukaan tuulivoimapuiston sisääntulotie olisi noin 1 km etäisyydellä Uvan pienvedenottamosta länteen. On suositeltavaa, että myös maa-ainesten ottoon liittyvä raskasliikenne ohjattaisiin kulkemaan pääosin muualta kuin Uvan vedenottamon pohjoispuolelta kulkevan tien kautta. Kulkuliikenteen suunnittelussa on otettava huomioon kaavassa suunniteltu huoltotieverkosto.

Louhosalueen vedet tulee johtaa kiintoainetta pidättävien vesiensuojelurakenteiden, kuten lasketusaltaan tai pintavalutuskentän kautta.

Mikäli maa-aines- ja ympäristölupa alueelle myönnetään, tulee lupamääräyksissä huomioida seuraavat asiat:

- Lupahakemusta ja sen liitteenä olevaa ottamissuunnitelmaa, samoin kuin maa-aines- ja ympäristöluvassa annettuja määräyksiä on noudatettava. Alue on metsitettävä.

- Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

- Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

- Maa-aineksenotto ja louhinta on järjestettävä turvallisesti alueella liikkujille toiminnan aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät seinämät on suojattava metalliaidalla, ja niistä on varoitettava putoamisriskiä ilmeisevin kyltein.

- Kallioperän rakenne, kuten kivilajien suuntaus ja rikkonaisuusvyöhykkeet on huomioitava louhinnassa ja jälkihoidossa kestävä rakenteiden vakauden ja turvallisuuden takaamiseksi.

- Louhinta-alueen valumavedet on selkeytettävä asianmukaisesti ennen niiden johtamista maastoon.

- Maisemointityöt on hoidettava luvan voimassaolon aikana. Alue on metsitettävä, mikäli puusto ei juurru alueelle luonnollisesti.

- Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot toimitetaan Notto-rekisteriin ensisijaisesti sähköisellä lomakkeella, mutta ne voi ilmoittaa myös lupaviranomaiselle lähetettävällä paperisella lomakkeella.

Kainuun ympäristöterveyspalvelut on lausunut seuraavaa:

Melun ja pölyn leviämisen estämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan alkuvaiheessa, kun valmiit jalostekasat eivät ole vaimentamassa melun ja pölyn leviämistä louhoksesta. Tuulen suunta ja voimakkuus tulisi huomioida erityisesti suurinta pölyämistä aiheuttavien työvaiheiden yhteydessä. Myös ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava pölyn leviämisen estämiseksi alueen ulkopuolelle.

Vaikka toiminta-alue ei sijoitukaan pohjavesialueelle tai talouskaivojen läheisyyteen, tulee toiminta järjestää siten, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.

Muutoin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa hankkeesta, kun noudatetaan sitä mitä hakemuksessa esitetään.

Kainuun ympäristöterveyspalvelut on 26.11.2025 antanut lausunnon 6.10.2025 jätetystä lausuntopyynnöstä ja pyytää ottamaan huomioon lausunnossa esitetyt asiat.

Terveydensuojeluviranomainen on aiemmassa 26.11.2025 antamassaan lausunnossaan todennut seuraavaa:

Hakemuksen mukainen ottomäärä on terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan merkittävä sekä kokonaisuudessaan että vuotta kohden. Lupaa haetaan viideksi vuodeksi, mutta hakemuksen mukaan maa- ja kiviainekset otetaan todennäköisesti 1-2 vuoden aikana, jolloin vuotuinen ottomäärä on 215 000-430 000 m³. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä säädetyn lain (252/2017) mukaan YVA-menettely koskee hankkeita, joissa otetaan maata, soraa tai kiveä vähintään 200 000 m³ vuodessa. YVA-lain mukaisena yhteysviranomaisena toimii ELY-keskus, jolta tulee selvittää tarve YVA-menettelylle.

Pohjavesi

Hakemuksessa ei ole kerrottu pohjaveden ylintä korkeutta tai pohjaveteen jätettävän suoja-kerroksen paksuutta. Pohjaveden pinnankorkeus on kerrottu kuitenkin liitteessä 3, jonka mukaan pohjavesi on tasolla +296 m. Hakemuksesta ei ilmene millä tavalla pohjaveden pinnankorkeus on todettu.

Vaikka ottoalue ei sijoitukaan luokitellulle pohjavesialueelle tai talousvesikaivojen läheisyyteen, tulee toiminta järjestää siten, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu. Toimijan tulee myös olla selvillä pohjaveden pinnankorkeudesta, jotta riittävän suojaetäisyyden jättäminen pohjavesipintaan on mahdollista.

Melu ja värinä

Etäisyys lähimpään asutukseen on verrattaen suuri, mutta toiminnan mittakaavaan nähden meluvaikutuksia ei terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan ole kuitenkaan arvioitu riittävällä tarkkuudella. Esim. arvio eri työvaiheiden kestosta vuositasolla on annettu ainoastaan murskauksen osalta. Hankealue myös sijaitsee rinteessä huomattavasti ympäristöään korkeammalla, jolloin maaston ja puuston melua vaimentava vaikutus voi olla vähäisempi kuin tasaaisessa maastossa. Melun kantautuminen ympäristöön voi olla merkittävää erityisesti toiminnan alkuvaiheessa, kun louhosta ei vielä ole, vaan toiminnot tapahtuvat kallionpinnan tasolla.

Terveydensuojeluviranomainen huomauttaa, että vaikka melun ohjearvot eivät ylittyisikään, voidaan toiminnasta aiheutuva melu kokea silti häiritsevänä ja siten meluvaikutusten kattavampi arviointi olisi tärkeää.

Pöly

Etäisyys lähimpään asutukseen on verrattaen suuri, mutta toiminnan mittakaavan vuoksi pölyvaikutuksia tulisi terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan arvioida tarkemmin. Etenkin räjäytysten yhteydessä kerralla ilmaan nouseva pölymäärä voi olla merkittävä ja pölyn kulkeutuminen voimakkaasti riippuvaista sääolosuhteista.

Ristijärven kunta on jättänyt asiassa kaavoittajan lausunnon:

Suunniteltu maa-aines otto alue sijaitsee Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston alueella. Ristijärven kunnanvaltuusto on hyväksynyt tuulivoimapuistoa koskevan osayleiskaavan 28.5.2025 § 20. Hyväksymispäätöksestä on jätetty valituksia Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja valitusten käsittely on kesken, joten kaava ei ole lainvoimainen. Tuulivoimapuisto ulottuu myös Puolangan kunnan alueelle. Puolangan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 10.12.2025 § 58 Puolangan puoleisen osayleiskaavan.

Kaavamerkinnot ja kaavamääräykset:

- **Ottoalue** sijaitsee osayleiskaavan osoittamalla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, M-1. Alue on varattu pääasiassa metsätaloutta varten. Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille, sekä niitä varten huoltoteitä, teknisiä verkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita. Alueella sallitaan maa- ja metsätalouden harjoittamista palveleva rakentaminen. Maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen tulee sijoittaa vähintään 1,5 kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden etäisyydelle tuulivoimaloista tai rakentamattomasta tuulivoimaloiden alueesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 16.3. § nojalla alue määrätään suunnittelutarvealueeksi. Uusi nimike 1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki, 16.3 § (5.2.199/132). Sijoittamisen edellytysten harkinta ei koske tuulivoimarakentamista. Alueen rakennustyöt ja teiden parantamiset on tehtävä siten, ettei vedenotolle aiheuteta haittaa. Tarvittaessa alueella tehtäviin tierakennustöihin on haettava vesitalouslupaa aluehallintavirastolta.

- **Ottoalueen Kaakkois-puolella** noin 230 metrin etäisyydellä sijaitsee merkinnot luo-1 ja luo-2. luo- 1, Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaisen lajin elinalue. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon olosuhteiden säilyttäminen ja luontoarvojen turvaaminen. Elinaluetta ei saa hävittää tai heikentää ilman LsL 83 §:n 2 momentin mukaista menettelyä. Rakennusluvassa tulee määrätä alue merkittäväksi maastoon, mikä rakennustoimenpiteet voivat elinalueen vaarantaa. (Ko. kohteessa sijaitsee valkolehdokin esiintymisalue).

luo-2 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Vesilain 2. luvun 11 §:n mukainen noro. Alueiden käytön suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon olosuhteiden säilyttäminen ja luontoarvojen turvaaminen.

- **Ottoalueen itä- ja länsi puolelle** on osoitettu tuulivoimaloiden alue, tv-1, jolle on mahdollista sijoittaa tuulivoimala (tuulivoimala T5 ja 6).

- **Tuulivoimaloille** on kaavassa osoitettu myös ohjeelliset uusi maakaapeli ja uusi tieyhteys varaukset. Ohjeelliset merkinnot ovat ottoalueen etelä- ja länsi reunalla.

Lisäksi koskevat kaavan yleismääräyksistä seuraavat:

- **Tuulivoimaloiden ja niiden huolto- ja rakentamisteiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa** on otettava huomioon kaavakarttaan merkityt luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja muinaismuistot. Rakentamisluvassa tulee määrätä suojelukohde merkittäväksi maastoon, mikäli rakentamistoimenpiteet voivat vaarantaa kohteen säilymisen.

- **Rakentamisessa** tulee huomioida 30 m suojaetäisyys vesistöihin ja pienvesiin lukuun ottamatta puroja ja ojia ylittäviä teitä. Lähteiden ja vedenottamoiden lähelle ei saa sijoittaa maa-ainestenottoalueita.

Tiivistelmä

Suunniteltu maa-ainesten otto ei aiheuta merkittävää haittaa kaavan toteutumiselle ja suunniteltua maa-ainesten ottamista voidaan puoltaa kaavoituksen näkökulmasta.

Maa-ainesten ottamisen lupaehdoissa tulee tarvittaessa huomioida seuraavat kaavakohteet ja määräykset;

Kaakkois-puolella oleva luo-2 kohde (noro) sekä samalla alueella oleva luo-1 (Valkolehdokki). Kohteet sijaitsevat ottoalueen alapuolella rinteessä mahdollisten valumavesien alueella. Ottoalueen itä- ja länsipuolella ovat tuulivoimalan sijoittamisalueet tv-1.

Suunnitelman mukaan maa-ainesten ottamisalue ja tukialue ei ulotu tuulivoimalan alueelle, joten maa-ainesten ottaminen on mahdollista. Kaavamääräyksen mukaan kiinteiden rakennusten/rakennelmien sijoittaminen tulee olla vähintään 1,5 kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeuden tai rakentamattoman tv-1 alueen rajasta. Hankkeessa ei ole esitetty kiinteitä rakennuksia tai rakennelmia.

Maa-ainesten ottamista ja siten myös tuulivoimapuistoa varten rakennettavat tiet tulee toteuttaa kaavan mukaisesti ohjeellisen tieyhteyden merkinnän puitteissa.

Puolangan kunta on ilmoittanut lupakäsittelyn aiemmassa vaiheessa, ettei se jätä asiassa lausuntoa.

Prokon Wind Energy Finland on jättänyt asiassa seuraavan viestin:

Vastineena lausuntopyyntöön 9.2.2026 koskien Pieni-Paljakan tuulivoimahankealueelle suunniteltua louhosta (Forsström) ilmoitamme, ettei meillä ole huomautettavaa louhossuunnitelmaan. Meille oleellinen asia, kiven irrottamisen lopettaminen ennen lähimpien voimaloiden perustustöiden aloittamista, on huomioitu hakemuksessa. Jos mahdollista, lupaehdoissa voisi mainita perustustöiden alkaneen, kun näitä koskevat aloituskokoukset on pidetty.

Muistutukset ja mielipiteet

Asian käsittelyssä on kuultu naapurikiinteistöt molempien kuulutuksien yhteydessä. Ensimmäisen lupahakemuksen kuulutuksen vaiheessa jätettiin seuraavat muistutukset:

Puolanka:

Esitän asiassa seuraavaa:

- Hakemus on liitteiden osalta puutteellinen. Kallion louhintasuunnitelman (1.10.2025) lopussa mainituista liitteistä toimitettiin nähtäväksi ainoastaan sijaintikartta ja maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus. Esimerkiksi hankealueelle johtavan tien sijoittuminen jää liitteiden puutteen vuoksi epäselväksi. Hakemuksesta ja sen liitteistä ei löydy myöskään lisätietoa Ristijärven kunnan nettisivuilta.

- Hakemusta voitaneen pitää osin sekavana, sillä välillä puhutaan Louhenkankaan tuulipuistosta mm. yhteiskäsittelyhakemuksen kohta 7 ja liiteluettelo. Käsittääkseni Louhenkankaan hanke ei liity lupa-asiana mitenkään Pieni-Paljakan hankkeeseen.

- Onko hakemuksen mukaisessa asiassa Ristijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen edes toimivaltainen, kun toiminnasta aiheutuu vaikutuksia myös naapurikunta Puolangan puolelle? Kuntien rajoille sijoittuvat maa-aineksen otot/ louhimiset/ ympäristölupaa vaativat hankkeet tulee luvittaa Aluehallintoviraston eikä kunnan toimesta. En ole myöskään huomannut, että Ristijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen olisi tehnyt julkista kuulutusta hakemuksen tiimoilta.

Puutteellisen hakemuksen, kuuluttamatta jättämisen ja toimivaltaisuusepäselvyyden vuoksi hakemusta on täydennettävä ja se on annettava Aluehallintoviraston käsiteltäväksi.

. 697-401-78-18 Jokipää.

Muistutamme ettei vesien ohjaaminen saa aiheuttaa haittaa metsätaloudelle, eikä Humalajoen veden laadulle.

Humalajoen ja alavesien jalokalakanta ei saa vaarantua tämän hankkeen johdosta.

Mielestämme pintavesien imeyttämien pitää hoitaa maa-ainesluvan hakijan oman kiinteistön alueella. Lisäksi tämän toteutumista on seurattava mittauksin louhinnan aikana ja sen jälkeen.

Lisäksi melu- ja pölyhaittaan on kiinnitettävä huomiota.

UVAN VESIOSUUSKUNTA

MUISTUTUS MAA-AINES JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN PALJAKKA 697-401-40-13 TILALLA

Kysymyksessä on mittava kallion louhinta ja murskaustyö, jota edeltää huomattava pintamaa aineksen käsittely.

Suunnitelmissa ei ole mitään mainintaa tai huomiota Uvan vesiosuuskunnan vedenottamosta

Tästä vedenottamosta tulee vesi koko Uvan kylän alueen talouksiin ja kolmelle karjatilalle, vuorokautinen vedenkulutus on osuuskunnan omien mittausten mukaan vajaa 30 m³ vuorokaudessa.

Koska vedenottamo on kylän tärkeimpiä kohteita, edellytämme ennen lupamenettelyn alaisen toiminnan aloittamista varmistusta siitä, että em. työ ei heikennä tai häiritse vedenottamoon tulevia virtauksia, eikä veden laatua tulevaisuudessakaan.

Mikäli lupahakemuksen mukainen tai siihen liittyvä toiminta vaikuttaa vedenottamon veden laatuun tai veden saatavuuteen, on toiminnanharjoittajalle tai ympäristöluvan haltijalle määrättävä korvausvastuu.

Alueelle on laadittu luontoselvitys tuulivoimapuiston YVA menettelyn yhteydessä.

Uvan vesiosuuskunta on ilmoittanut pidättäytyvänsä lausunnossaan nyt käsittelyssä olevan lupahakemuksen suhteen.

Luvanhakijalle on jätetty 6.2.2026 mahdollisuus antaa vastineensa asiassa jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Luvanhakija on ilmoittanut 17.2.2026 jätetyllä sähköpostilla seuraavaa:

Muistutusten suhteen pitäydymme Geopudas Oy:n geologi Hannu Vehkaperän laatimassa asiantuntijalausunnossa koskien maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen mukaisia kallion louhinnan vaikutuksia Uvan vesiosuuskunnan vedenottamon veden laadulle ja määrälle. Tämä asiantuntijalausunto on päivätty 5.11.2025 ja on toimitettu perjantaina 19.12.2025 sähköpostitse Ristijärven kunnalle/Jukka Korhonen.

Geopudas Oy on jättänyt asiassa seuraavan vastineen:

ARVIO MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEN (TILA 697–401–40–13) MUKAISEN KALLION LOUHINNAN VAIKUTUKSISTA RISTIJÄRVELLÄ OLEVAN UVAN VESIOSUUSKUNNAN VEDENOTTAMON VEDEN LAADULLE JA MÄÄRÄLLE

Toimeksianto

Iida/Lauri Forsström ovat pyytäneet allekirjoittaneelta lausuntoa yllä mainitun kallion louhintahankkeen mahdollisista vaikutuksista Uvan vesiosuuskunnan vedenottamoon

Ristijärven kunnassa.

Louhittava kiviaines

Prokon Wind Energy Finland Oy:n tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa (Ramboll 2022) on kuvattu alueen kallio- ja maaperää yleisesti saatavilla olevaan aineistoon perustuen. Louhittava kiviaines GTK:n kallioperäkartan mukaan on ortokvartsiittia, jossa ei ole haitallisia raskasmineraaleja ja karttatarkastelun perusteella kallio louhintakohteessa on lähes maanpinnassa, paikoin jopa paljastuneena. Tuulivoimahankkeen alueella ei ole kallion ruhje- tai siirrosvyöhykkeitä, jotka voisivat olla hyvin vettä johtavia kalliorakenteita.

Louhittavasta kalliosta on tarkoitus valmistaa maarakennusaineksia Prokon Wind Energy Finland Oy tuulivoimalahankkeen tarpeisiin. Lupahakemuksen mukainen ottomäärä on 430 000 m³, josta on kalliokiviainesta noin 400 000 m³ ja moreenia noin 30 000 m³.

Vedenottamoalueen maaperä ja vedenoton määrä

Vedenottamo on rakennettu [REDACTED] kivennäismaan ja suon raja-kohtaan. Vettä kaivoon kertynee pohjoispuoliselta kivennäismaa-alueelta, joka YVA-selostuksen ja kartta-aineiston perusteella on sekalajitteista (moreenia) kivennäismaata, jota ei ole tarkemmin kartoitettu.

YVA-selostuksen mukaan Uvan vesiosuuskunnan vedenottamon vedenoton määrä oli vuonna 2014 noin 16 m³/vrk (Kainuun ELY-keskus 2020). Tietävästi vedenoton määrä ei tuosta ole merkittävästi muuttunut. Uvan kylän vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat sekä maatalousyritykset saavat vetensä tästä vedenottamosta.

Pohjaveden muodostuminen alueella

Suunnitellulla ottoalueella irtomaapeitteen paksuus on pieni, joten maaperän pohjavesikerros on ohut ja epäyhtenäinen eikä varsinaista vedellä kyllästynyttä maaperän pohjavesikerrosta louhinta-alueella ole (MML:n Paikkatietoaineiston mukaan kalliomaat). Suunniteltu louhos si-joittuu vaaran rinteeseen, jossa maapeite on pääosin alle yhden metrin. Louhokseen ei otto-suunnitelman mukaan synny vesiallasta eikä louhoksesta tulla pumppaamalla johtamaan vettä pois. Tästä syystä ottotoiminnan aikana ja louhinnan jälkeen louhoksen kohdalla ja lähiympäristössä pinta- ja pohjavedet tulevat johtumaan nykyisellä tavalla vaaran topografiaa noudatellen alarinteeseen päin. Johtuvien vesien määrä ei ottotoiminnan seurauksena tule muuttumaan.

Mikäli oton aikana ilmenee tarvetta johtaa vettä pois louhoksesta, voidaan vesi johtaa louhoksen alareunasta länteen kaivamalla/louhimalla oja louhoksesta länteen päin. Ennalta arvioiden tarvetta tällaiselle ei ole, koska pinta- tai pohjavesimäärät eivät louhinnan vaikutuksesta tule alueella muuttumaan.

Suunnitellun louhoksen ja Uvan vedenottamon välisellä [REDACTED] alueella maapeitteen paksuus on karttatiedoston mukaan vaihteleva ja pääsääntöisesti useitakin metrejä paksu. Tyypillisesti tällaisessa, paikoin drumliinimaisessa maapeitteen muodostumatyyppissä (kts. YVA-selostuksen kuva 8–1) kalliokohoumien itä- ja kaakkoispuolella (jäätikön liikesuunnassa ns. suojapuolella) maakerrostumissa on savespitoisia sekä myös huuhtoutuneita moreenikerroksia ja todennäköisesti ohuita lajittuneen maa-aineksen kerroksiakin. Varsinaista, vettä hyvin johtavaa, yhtenäistä hiekka- tai sorakerrostumaa ei vaaran itärinteellä kuitenkaan ole. Näistä huuhtoutuneiden/lajittuneiden ainesten kerrostumista Uvan vedenottamokin saanee vetensä eikä puheena oleva, etäällä sijaitseva louhos tule veden kertymään vaikuttamaan.

Ottotoiminnan mahdolliset vaikutukset pohjaveteen

Kallion louhinta po. louhoksessa tullaan toteuttamaan siten, että kallion porauksella ja räjäytettävän kentän panostuksella kerrallaan louhittava osa ”kaadetaan” ottoalueen eteläosaa kohti. Seuraavat louhittavat kentät toteutetaan samalla tavalla ja ”kaadetaan” edellisen kentän viereen. Räjäytysten suunnittelulla ja mitoituksilla pyritään siihen, että räjäytysainejäämät jäävät mahdollisimman pieniksi eikä räjäytysten painevaikutus kohdistu kalliomassassa alaspäin. Tällöin louhoksen alapuolelle ei aiheudu merkittävää kallion rikkoontumista eikä kalliorakojen syntymistä. Kalliorakoilun merkittävä kasvu saattaisi muuttaa jonkin verran alueelta kertyvien vesien virtaussuuntia.

Louhinnassa käytettävät räjäytysaineet (yleensä aniitti) aiheuttavat fosforin ja typen jäämiä louhokseen sekä louhoksessa ja louhoksesta virtaaviin vesiin. Jäämät ovat pieniä eikä niiden isoissakaan louhoksissa ole todettu aiheuttavan merkittäviä haitallisia vaikutuksia mm. pinta-vesiin.

Maaperän pohjavedessä jäämät suodattuvat nopeasti maaperään eivätkä kulkeudu pohjaveden mukana kauaksi.

Louhinta kohteessa tullaan suorittamaan ennen tuulivoimaloiden pystyttämistä, jotta räjäytykset eivät aiheuttaisi haittaa voimalarakenteille. Louhinta-aika olisi näin ollen arviolta alle 1 ja korkeintaan 2 vuoden mittainen jakso.

Ottolupahakemuksen mukaan louhinnassa ja murskauksessa noudatetaan kunnan asettamia lupamääräyksiä ja huolehditaan siitä, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöä ja pohjavettä vaarantavia päästöjä.

YVA-selostuksessa todetaan, että alueen maaperä on Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkartan mukaan sekalajitteista maalajia (moreenia), jossa veden virtaus on melko hidasta ja viipymä siten suuri. MML:n maastokartan korkeuskäyrien perusteella louhoksen alueen pinta – ja pohjavedet pääosin virtaavat jyrkempää rinnettä etelään Matkukensuolle päin, eikä [REDACTED] vedenottamoa kohti. Louhinnassa ja murskauksessa mahdollisesti syntyvien pohjaveden laatua tai määrää heikentävien vaikutusten ei näin ollen arvioida ulottuvan noin 1,5 km:n etäisyydellä olevalle vedenottamolle asti.

Ratkaisu Ympäristötarkastaja Jukka Korhonen

Ympäristötarkastaja myöntää maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kivenlouhimolle sekä siirrettävälle kivenmurskaamolle edellyttäen, että ne toteutetaan ja ylläpidetään hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaisesti ja toiminnassa noudatetaan päätöksessä annettavia lupamääräyksiä:

Lupahakemuksessa on haettu lupaa aloittaa toiminta ennen päätösvoimaisuutta. (YSL 199 § ja MAL 21 §)

Lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta ei myönnetä.

Lupamääräykset:

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 197 000 m³, josta 192 000 m³ kalliokiviainesta ja 5 000 m³ moreenia. Alue on merkittävä maastoon puupaaluin rajattuna karttaliitteen mukaisesti.

2. Ottamisessa tulee noudattaa 19.12.2025 päivättyä lupahakemusta ja siihen liittyvää maa-ainesten ottamissuunnitelmaa. Luvan mukainen toiminta voi jatkua kiviaineksen irrottamisen osalta siihen saakka, kunnes lähimpien tuulivoimaloiden perustustyöt alkavat. Perustustöiden katsotaan alkaneen, kun näitä koskevat aloituskokoukset on pidetty.

3. Ottamistasoa tulee tarkkailla valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidotuista korkeusmerkeistä. Tason tulee olla korkeusjärjestelmässä +N2000.

4. Toiminnassa on varmistettava, että pohjaveden pinnantason ja alimman ottotason väliin jää vähintään 1 - 2 metrin suojaava kerros.

Pohjaveden korkeutta on tarkkailtava louhinnan edetessä syvyysuuntaan.

5. Alueen liikennöinti on järjestettävä pääosin tuulivoimakaavassa suunnitellun tieverkoston kautta. Maa-ainesten ottamista varten rakennettavat tiet tulee toteuttaa kaavan mukaisesti ohjeellisen tieyhteyden merkinnän puitteissa. [REDACTED]

6. Ottamisalueelle ei saa sijoittaa suojarakenteettomia öljytuotteiden säiliöitä. Mikäli poltto- ja voiteluaineita joudutaan jättämään vartioimattomina alueelle, on ilkvallan välttämiseksi varmistuttava siitä, ettei niihin ole pääsyä ulkopuolisilla.

Säiliöiden tulee olla joko kaksivaippaisia tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Poltto - ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä

läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Alueella säilytettävän polttoaineen määrä on minimoitava, eikä polttoaineita tule säilyttää alueella työjaksojen ulkopuolella.

7. Työkoneissa pitää olla ajoneuvokohtainen käyttökuntoinen öljyntorjuntakalusto. Öljyvahinkoihin tulee varautua ennakolta ylläpitämällä valmiutta öljyntorjuntatoimenpiteisiin ja varamalla saataville riittävät määrät imeytysmateriaalia. Mahdollisesta vahingosta on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle ja ryhdyttävä öljyntorjuntatoimenpiteisiin.

8. Toiminnassa syntyvät jätteet ja ongelmajätteet on toimitettava säännöllisesti asianmukaiseen vastaanottoaikkaan. Ongelmajätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa astioissa. Ongelmajätteistä on pidettävä kirjaa. Kirjanpito tulee esittää pyydettyä ympäristönsuojelviranomaiselle.

Alueella ei saa säilyttää eikä varastoida ylimääräistä kalustoa, romuja tai jätettä. Alue on siistittävä joka toimintajakson jälkeen. Maa-ainesten ottamisessa syntyvä jäte on hyödynnettävä alueella tai kuljetettava alueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Mikäli toiminta-alueella on väliaikaista jätteiden säilytystä, jätehuolto on järjestettävä siten, ettei terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittaa, roskaantumista tai maaperän pilaantumista aiheudu. Jätteet tulee toimittaa niille varattuihin keräyspisteisiin toiminta-alueen ulkopuolelle mahdollisimman pian niiden synnyn jälkeen.

9. Maa-ainesten otto on järjestettävä siten, että ottoalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainesten oton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät seinämät on suojattava metalliaidalla, ja niistä on varoitettava putoamisriskiä ilmeisevin kyltein.

Kallioperän rakenne, kuten kivilajien suuntaus ja rikkonaisuusvyöhykkeet on huomioitava louhinnassa ja jälkihoidossa kestävän rakenteiden vakauden ja turvallisuuden takaamiseksi.

10. Louhinta-alueen valumavedet on selkeytettävä asianmukaisesti ennen niiden johtamista maastoon joko pintavalutuskentän tai selkeytysaltaan kautta. Louhinnasta syntyvän kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön on estettävä.

11. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava murskausaseman käytön aloittamisesta ja lopettamisesta sekä aseman vastaavan hoitajan nimi yhteystietoineen Ristijärven kunnan ympäristöviranomaiselle hyvissä ajoin ennen kunkin toimintajakson alkamista.

12. Käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia. Murskausasemien laitteet on riittävällä huollolla pidettävä kunnossa siten, että pölypäästöt jäävät mahdollisimman pieneksi. Melun ja pölyn leviämisen estämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan alkuvaiheessa, kun valmiit jalostekasat eivät ole vaimentamassa melun ja pölyn leviämistä louhoksesta. Suurinta pölyämistä aiheuttavien työvaiheiden yhteydessä on huomioitava tuulen suunta ja voimakkuus.

Pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

Pölyhaittojen ehkäisemiseksi murskauslaitteiston on oltava teknisiltä ominaisuuksiltaan nykysäädösten vaatimalla tasolla.

Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspitoisuudet eivät saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaatuasetuksessa 79/2017 annettuja raja-arvoja lähimpien häiriintyvien kiinteistöjen kohdalla.

13. Toiminta on järjestettävä siten, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä lähimmillä asumiin käytettävillä alueilla ekvivalenttimelutason 55 dB (LAeq 7.00-22.00). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melu ei saa ylittää ekvivalenttimelutasoa 45 dB (LAeq 7.00-22.00).

Murskausasema on sijoitettava alueella siten, että sen lähetyksillä on melun etenemistä estäviä kallioseinämiä tai maa-aineksen varastokasoja. Melun minimoimiseksi siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.

14. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta antamaa asetusta 800/2010.

15. Poikkeuksellisista häiriötilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista (kemikaalivahingoista) on viipymättä ilmoitettava Kainuun pelastuslaitokselle ja Ristijärven kunnan ympäristötarkastajalle.

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi ja vahingon torjumiseksi.

16. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lupapäätöksessä annetut määräykset toiminnan järjestämisestä annetaan tiedoksi myös kaikille alueella toimiville urakoitsijoille ja alioirakoitsijoille.

17. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä ympäristöviranomaiselle toiminnan olemassaolosta muuttamisesta tai lopettamisesta, toiminnanharjoittajan tai toiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta sekä tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutusta luvan noudattamisen kannalta.

18. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen käytöstä, tarkkailusta ja huoltotoimenpiteistä. Käyttöpäiväkirja on esitettävä pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauksen tuotantotiedot ja käyntiajat
- räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysaineet
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a)
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, laatu, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen
- suoritettavat huoltotoimenpiteet
- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään sekä niiden ympäristövaikutukset ja suoritettavat toimenpiteet).
- mahdolliset mittaustulokset.

19. Maisemointityöt on hoidettava vaiheittain luvan voimassaolon aikana, ja täyttöihin on käytettävä alueelta peräisin olevaa ja sinne varastoitua ainesta. Metsittäminen on suoritettava kunnan ympäristöministeriön julkaisussa: Maa-ainesten ottaminen: Opas ainesten kestäväseen käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30) ohjeistetaan. Ottamisalueen ympärille on jätettävä suojapuustoa.

20. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Luvan haltija voi lähettää tiedot suoraan lupaviranomaiselle paperisella lomakkeella tai vaihtoehtoisesti sähköisesti suomi.fi - palvelun kautta Notto - rekisteriin.

Ratkaisun perustelut

Yleiset perustelut

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Lainvoimaa vailla olevan päätöksen noudattamisen osalta lupaviranomainen voi maa-aineslain 21 §:n mukaan perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Puuston raivaamisen, kallion louhinnan ja murskaamisen 5,12 ha:n alueelta voidaan katsoa olevan siinä laajuudessa olevaa toimintaa, että se tekee muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Toimittaessa hakemuksen ja tässä luvassa annettujen määräysten mukaisesti ei murskaukseen kuuluva toiminta suunnitellulla sijoituspaikalla aiheuta ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa, merkittävää muuta 5 § 1momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 16 – 81 §:ssä kiellettyä seurausta, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, joten luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Luvassa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan annettava tarpeelliset määräykset mm. päästöistä, päästöraja-arvoista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista sekä muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnanharjoittajalle tulee antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta.

Vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin.

Asiassa jätetyt lausunnot ja muistutukset on huomioitu lupamääräyksissä.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lupamääräykset 2. – 3.

Määräyksillä varmistetaan, ettei maa-ainesten ottaminen aiheuta vaurioita rakennettaviin tuulivoimaloihin ja ottamismäärän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason sitominen korkeusjärjestelmään helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 4.

Lupamääräys on tarpeen pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen esiintymisen selvittämiseksi.

Lupamääräys 5.

Kaavoitetulle alueelle rakennettavien toimintojen on oltava kaavan mukaisia. Liikenteen ohjaamisella kaavan mukaisesti perustettaville teille vähennetään Uvan vedenottamon pilaantumisen riskiä.

Lupamääräykset 6. – 7.

Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantuminen estämiseksi. Toiminnan harjoittajan on pystyttävä suorittamaan ensitorjunta öljy – tai kemikaalivahingon sattuessa ja ilmoitettava asiasta asianosaisille viranomaisille.

Lupamääräys 8.

Jätehuoltomääräyksissä ja ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan määräykset muun muassa jätehuollosta ja kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliövarastoinnista. Määräyksiä noudattamalla vältetään alueen epäsiisteys ja mahdollinen pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaara. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Lupamääräys 9.

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräys 10.

Määräyksellä estetään louhoksen kiintoaineksen kulkeutuminen maastoon ja sitä kautta sen mahdolliset vaikutukset lähialueen maaperään, pohjaveteen ja vesistöön.

Lupamääräys 11.

Alueella toimivien tahojen yhteystiedot ovat tarpeen mahdollisten vahinko – tai häiriötilanteiden selvittämiseksi.

Lupamääräys 12.

Lupamääräys on tarpeen asutukselle mahdollisesti aiheutuvien pölyhaittojen rajoittamiseksi ja todentamiseksi. Asetettu hengitettävien hiukkasten raja-arvo perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmanlaadusta (79/2017).

Vaaditut pölyn leviämisen torjuntatoimet ovat VNA asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) mukaiset.

Lupamääräys 13.

Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta melun osalta. Melun raja-arvo perustuu valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §:n mukaiseen asumiseen käytettävän alueen ulko-ohjearvoon.

Lupamääräys 14.

Määräys on annettu toiminnan lainmukaisuuden varmistamiseksi.

Lupamääräys 15.

Alueella mahdollisesti tapahtuvissa vahingoissa on ryhdyttävä viipymättä toimiin vahingon torjumiseksi ja vahingon laajenemisen estämiseksi. Vahinko ja onnettomuustapauksissa tieto niistä on toimitettava viipymättä asiaa hoitaville viranomaisille.

Lupamääräys 16.

Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku toiminnanharjoittajan ja alueella toimivien urakoitsijoiden ja aliurakoitsijoiden välillä.

Lupamääräys 17.

Ilmoitukset toimintaa koskevista muutoksista ovat tarpeen toiminnan valvonnan sekä ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia.

Lupamääräys 18.

Käyttöpäiväkirjan ja sitä kautta toiminnan seuraaminen pohjaa suoraan ympäristönsuojelulain määräykseen antaa lupapäätöksessä määräykset toiminnan tarkkailusta ja siinä käytettävistä menetelmistä.

Lupamääräys 19.

Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen käyttö maisemoinnissa nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista. Alueen metsittäminen siihen soveltuvilla alueilla on tarpeen maisemallisista syistä.

Lupamääräys 20.

Määräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi 5 vuodeksi. Päätös on voimassa 5 vuotta päätöksen antopäivästä, 11.3.2026 lukien.

Maininta lupaa ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Maksut ja vakuudet

Maa-ainesluvan osalta

Tarkastusmaksu suunnitelmaa kohti	260,00	
- maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan	3152,00	
Naapureiden kuuleminen (13 kiinteistöä)	520,00	
Hakemuksesta kuuluttaminen	40,00	
Vakuuden hyväksyminen	50,00	
	yht.	4022,00 €

Ympäristöluvan osalta

- Kiinteä tai tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, asfalttiasema tai kalkkikiven jauhatus

900,00 €

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainesoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Vakuus

Toiminnan aloittaminen päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen edellyttää, että luvan saaja on asettanut **30 000,00 euron** suuruisen vakuuden. Vakuuden on oltava voimassa 1 vuosi maa - ainesluvan päättymisen jälkeen.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 1, 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 28, 34, 39, 40, 41, 42-44, 47 a, 48-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 96, 114, 123, 167-168, 170, 190-191, 199 ja 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 11-15, 18 §

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a, 3–7, 10–13, 19–21, 23, 23 a, 23 b §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4, 6–9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17, 18 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Jätelaki (646/2011) 13, 15, 28, 29, 72, 118, 119, 120, 122 §

Valtioneuvoston asetus raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta 908/2022

Ristijärven kunnan maa-aines- ja ympäristölupataksa

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Lupa – ja valvontavirasto, kirjaamo
Kainuun ympäristöterveyspalvelut, Tehdaskatu 11, 87100 Kajaani
Uvan vesiosuuskunta

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella Ristijärven kunnan verkkosivuilla 11.3.2026.

Ristijärvellä 10.3.2026

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti

Jukka Korhonen
Ympäristötarkastaja

MUUTOKSENHAKU

HALLINTOVALITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksestä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta kirjallisella valituksella Vaasan hallinto-oikeudelta, johon valitus liitteineen on toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

Valitusaika päättyy 17.4.2026

Valitusoikeus

1. asianosaisella
2. rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
3. toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
4. valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
5. asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitus

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
3. perusteet, joilla muutosta vaaditaan; sekä
4. valittajan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Yhteystietona on ilmoitettava myös sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjstä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- tieto siitä, milloin päätös on annettu tiedoksi

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan tai yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajan kuluessa Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteella:

postiosoite:	Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4 krs, 65100 Vaasa
puhelin:	029 56 42611
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Hallinto-oikeuden asiointipalvelun QR-koodi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.